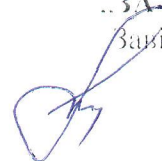

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Кафедра економіки та соціально-поведінкових наук

„ЗАТВЕРДЖУЮ“
Завідувач кафедри

Кірдан О. П.

25 серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.07 МІЖНАРОДЦЯ ЕКОНОМІКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

Освітня програма Менеджмент. Бізнес-адміністрування
(назва освітньої програми)

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма Міжнародна економіка для здобувачів вищої освіти
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 Менеджмент

Розробник: Кірдан О.П. к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та соціально-поведінкових наук

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки та соціально-поведінкових наук

Протокол № 1 від «25» серпня 2020 року

Завідувач кафедри _____ економіки та соціально-поведінкових наук

_____ (підпис)

(Кірдан О.П.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Протокол № 1 від « » серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

_____ (підпис)

(Корнієнко Т.О.)
(прізвище та ініціали)

Проголосовано

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол №

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів		
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	30	12
Лекційні	14	6
Семінарські / Практичні	16	6
Лабораторні	–	–
Самостійна робота	50	68
Індивідуальні завдання	10	10
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Завдання:

- здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Основи міжнародної економіки та світові ринки

Тема 1. Міжнародна економічна система

Міжнародні економічні зв'язки, їх форми та значення у сучасному світовому розвитку. Еволюція світового ринку. Головні особливості функціонування й розвитку міжнародних економічних стосунків у XXI столітті. Поліцентрична система територіальної структури сучасного світового господарства. Предмет курсу міжнародна економіка. Ознаки міжнародної економіки. Міжнародний обмін товарами. Міжнародний рух факторів виробництва. Міжнародні форми виробництва у рамках транснаціональних корпорацій (ТНК). Самостійна міжнародна фінансова сфера. Система міжнародних і наднаціональних, міждержавних і недержавних механізмів міжнародного регулювання. Економічна політика держав, що керуються принципами відкритої економіки.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність

Міжнародна економічна діяльність як фактор економічного розвитку. Роль міжнародної економічної діяльності для національного господарства. Факторні передумови міжнародної економічної діяльності України. Сучасні тенденції розвитку міжнародної конкуренції. Експортно-імпортна діяльність як фактор формування ефективної відкритої економіки. Експортний потенціал держави. Поняття бартерних операцій. Зовнішньоторговельна політика: сутність, напрями та інструменти. Вплив держави на процеси міжнародної

економічної діяльності. Прямі та непрямі інструменти участі держави у зовнішньоекономічній діяльності. Моделі відкритої економіки: міжнародний досвід (американська модель, Західноєвропейські моделі, Шведська модель, модель Японії та інших країн Східної Азії тощо). Українська специфіка розвитку ринкової моделі національного відтворювального комплексу та його зовнішньоекономічної компоненти.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг

Міжнародний рух товарів як ознака світового ринку. Експорт та імпорт. Зовнішньоторговельне сальдо, зовнішньоторговельний оборот. Світовий ринок. Класичні теорії міжнародної торгівлі. Меркантилістська теорія. Теорія абсолютних переваг. Теорія порівняльних переваг. Теорія співвідношення факторів виробництва (Хектера – Оліна). Тестування теорії співвідношення факторів виробництва, парадокс Леонтьєва. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобалізації. Зміни у товарній структурі міжнародної торгівлі. Інтелектуалізація світової торгівлі. Регіональні особливості світової торгівлі. Міжнародна торгівля послугами. Класифікація послуг. Регулювання міжнародної торгівлі послугами. Міжнародна передача технологій: поняття та економічна роль у міжнародній економіці. Україна в системі міжнародної торгівлі послугами.

Тема 4. Світовий фінансовий ринок

Поняття фінансового ринку. Функції фінансового ринку. Структура світового фінансового ринку. Види фінансових ринків. Суб'єкти міжнародних фінансових ринків. Види операцій на фінансових ринках. Суть та значення валютно-фінансової політики. Фіскальна політика. Фінансові інструменти регулювання міжнародних економічних відносин.

Тема 5. Прямі інвестиції і міжнародне виробництво

Теорія міжнародних інвестицій. Сутність міжнародних інвестицій. Чинники вивезення капіталу. Теоретичні постулати Стефана Хаймера. Фактори, що впливають на міжнародне інвестування. Правило Вальраса. Прямі іноземні інвестиції. Класифікація прямих іноземних інвестицій. Характеристика ринку міжнародних інвестицій. Портфельні інвестиції. Класифікація портфельних іноземних інвестицій. Міжнародний ринок портфельних інвестицій. Україна на ринку міжнародних інвестицій. Механізм залучення іноземних інвестицій. Роль міжнародних фінансово-валютних організацій у розширенні джерел інвестування. Російсько-український

інвестиційно-комерційний центр, його основні цілі і завдання у сфері інвестиційної діяльності.

Тема 6. Міжнародний кредит

Міжнародний кредит та його економічний зміст. Функції міжнародного кредитування. Форми перерозподілу фінансових і матеріальних ресурсів між країнами. Класифікація міжнародних кредитів. Міжчасова торгівля. Міжчасові порівняльні переваги. Економічні наслідки міжнародного кредитування. Інституціональна структура міжнародного кредитування. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Група Всесвітнього банку: Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародна фінансова компанія (МФК), Багатостороннє агентство гарантування інвестицій (БАТІ). Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Європейський банк, Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР), Європейський фонд валютного співробітництва (ЄФВС).

Тема 7. Світовий ринок праці

Сутність та сучасна сегментація світового ринку праці. Вплив глобалізації на розвиток ринку праці. Напрями та форми інтеграції України у міжнародний ринок праці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Світова валютна система, міжнародні розрахунки, міграція та інтеграція

Тема 8. Міжнародна трудова міграція

Сутність міжнародної трудової міграції. Економічні та неекономічні причини міжнародної трудової міграції. Форми міжнародної трудової міграції. Наслідки міжнародної трудової міграції. Аналіз стандартних ефектів. Наслідки для державних фінансів у країні еміграції. Наслідки для державних фінансів у країні імміграції. Поточні ефекти імміграції. Регулювання міжнародної трудової міграції. Встановлення кількісних квот на в'їзд мігрантів до країни як найважливіша форма регулювання міграції з боку держави. Програми зі стимулювання рееміграції. Міжнародна організація праці (МОП) у регулюванні міжнародних міграційних процесів.

Тема 9. Світова валютна система

Національна валютна система та її елементи. Сутність міжнародної валютної системи та її елементи. Основні етапи формування світової валютної системи. Золотий стандарт у міжнародній валютній системі. Золотодевізний

стандарт. Міжнародні валютні ринки, їх функції та види. Учасники валютного ринку. Шляхи досягнення рівноваги міжнародних платежів при використанні різних моделей валютних ринків. Інструменти валютного ринку: банківські перекази, акцепти, акредитиви, чеки, векселі, депозитні сертифікати. Форми торгівлі валютою. Угоди спот. Прямі форварди. Свопи – угоди. Ф'ючерси. Опціон. Валютні ризики.

Тема 10. Міжнародні розрахунки

Поняття і види міжнародних розрахунків. Чинники, що впливають на стан міжнародних розрахунків. Суб'єкти міжнародних розрахунків. Роль банків у міжнародних розрахунках. Способи платежів: платіж готівкою; авансовий платіж; платіж у кредит. Гарантії платежів. Золото як платіжний засіб у міжнародних розрахунках в часи золотого стандарту та в сучасних умовах. Роль національних і колективних валют (СДР та еку, євро) в міжнародних розрахунках. Валюта ціни. Способи визначення цін товарів у міжнародній практиці. Валюта платежу. Умови перерахунку валюти ціни на валюту платежу у разі їх незбігу. Умови платежу: негайної оплати та оплати в розстрочку. Додаткові платіжні умови. Форма розрахунків у зовнішній торгівлі. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності, способи їх усунення.

Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

Суть платіжного балансу та принципи його побудови. Структура платіжного балансу. Сальдо платіжного балансу та його вимірювання. Сальдо поточних операцій. Сальдо руху капіталів. Сальдо балансу офіційних розрахунків (сальдо підсумкового балансу). Теорії платіжного балансу. Платіжний баланс згідно з неокласичною теорією. Кейнсіанська теорія платіжного балансу. Монетаристська теорія платіжного балансу. Фактори нерівноваги платіжного балансу. Методи врівноваження платіжного балансу. Міжнародні резерви.

Тема 12. Міжнародна регіональна інтеграція

Сутність, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції. Ефекти від інтеграції. Форми міжнародної економічної інтеграції за ступенем інтегрованості їх особливості та характерні риси. Зона преференційної торгівлі. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Спільний ринок. Економічний союз. Політичний союз. Основні характеристики інтеграції на різних етапах розвитку. Характерні риси регіональних інтеграційних об'єднань. Типи світових інтеграційних об'єднань. Функціональні інтеграційні угруповання та місце в них України. Міжнародний Валютний Фонд, його цілі та принципи

діяльності. Міжнародний Банк Реконструкції та Розвитку, Світовий банк. ЮНІДО як центральний координуючий орган у сфері допомоги промислового розвитку країн, що розвиваються.

Тема 13. Глобалізація економічного розвитку

Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. Чинники, що впливають на глобалізаційні процеси. Напрями розвитку глобалізації: промисловий; культурний; соціальний; політичний; фінансовий (грошовий); економічний; інформаційний; технологічний; технічний. Антиглобалізаційні процеси. Методи боротьби з глобалізаційними процесами. Цілі, які наслідують антиглобалісти

Тема 14. Інтеграція України у світову економіку

Сутність міжнародного поділу праці. Місце української економіки в міжнародному поділі праці. Основа експорту та імпорту надходжень України. Сучасні тенденції світових інтеграційних процесів: проблеми та перспективи України. Місце та роль України у світовій економічній системі. Співробітництво України і Світової організації торгівлі. Переваги та недоліки членства України в СОТ. Утворення та розвиток Європейської економічної інтеграції. Україна і європейське співтовариство. Пріоритетні галузі співробітництва України з ЄС. Шляхи підвищення впливу України на міжнародні економічні відносини. Основні складові участі України у міжнародних економічних відносинах. Зовнішньоекономічна стратегія.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	ср		л	п	лаб.	інд.	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи міжнародної економіки та світові ринки												
Тема 1. Міжнародна економічна система	3	-	1			2	6	1	1			4
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність	4	1	1			2	6	1	1			4
Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг	6	1	1			4	4					4
Тема 4. Світовий фінансовий ринок	6	1	1			4	6	1	1			4
Тема 5. Прямі інвестиції і міжнародне виробництво	7	1	2			4	6	1	1			4
Тема 6. Міжнародний кредит	6	1	1			4	4					4
Тема 7. Світовий ринок праці	6	1	1			4	4					4
Разом за змістовим модулем 1	38	6	8			24	36	4	4			28
Змістовий модуль 2. Основи міжнародної економіки та світові ринки												
Тема 8. Міжнародна трудова міграція	5	1	2			2	10					4
Тема 9. Світова валютна система	6	1	1			4	7	1	1			4
Тема 10. Міжнародні розрахунки	7	2	1			4	7	1	1			4
Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	7	2	1			4	10					8
Тема 12. Міжнародна регіональна інтеграція	6	1	1			4	12					8
Тема 13. Глобалізація економічного розвитку	6	1	1			4	12					8
Тема 14. Інтеграція України у світову економіку	7	2	1			4		10				4
Разом за змістовим модулем 2	42	8	8			26	44	2	2			40
Модуль 2. Індивідуальне навчально-дослідне завдання												
ІНДЗ					10							10
Усього годин	90	14	16		10	50	90	6	6			68

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Міжнародна економічна система	1	1
2	Міжнародна економічна діяльність	1	2
3	Світовий ринок товарів і послуг	1	-
4	Світовий фінансовий ринок	1	1
5	Прямі інвестиції і міжнародне виробництво	2	1
6	Міжнародний кредит	1	-
7.	Світовий ринок праці	1	-
8.	Міжнародна трудова міграція	2	-
9.	Світова валютна система	1	1
10.	Міжнародні розрахунки	1	1
11.	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	1	-
12.	Міжнародна регіональна інтеграція	1	-
13.	Глобалізація економічного розвитку	1	-
14.	Інтеграція України у світову економіку	1	-
	Разом	16	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна форма	заочна форма
1	Соціально-економічні основи розвитку міжнародної економіки.	2	4
2	Сучасний світ і середовище міжнародної економіки	2	4
3	Сучасні тенденції розвитку міжнародної конкуренції	4	4
4	Зовнішньоторговельна політика: сутність, напрями та інструменти	4	4
5	Міжнародна передача технологій: поняття та економічна роль у міжнародній економіці.	4	4
6	Україна в системі міжнародної передачі технологій	4	4
7.	Міжнародний ринок портфельних інвестицій.	4	4
8.	Характер економічної діяльності ООН	2	4
9.	Валютна політика та її головні елементи.	4	4
10.	Міжнародний валютний фонд	4	4
11.	Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА).	4	8
12.	Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН).	4	8
13.	ТНК в зовнішньоекономічній діяльності	4	8
14.	Економічна основа спільного підприємства	4	4
	Разом	50	68

8. Індивідуальні науково-дослідні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Міжнародна економіка» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Результати досліджень подаються у реферативній формі. Зміст ІНДЗ: завершена теоретично-практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»

1. Національні економіки та їх систематизація.
2. Загальна характеристика країн з перехідною економікою.
3. Загальна характеристика країн, що розвиваються.
4. Країни-лідери світової економіки та їх загальна характеристика.
5. Взаємодія національних економік на основі міжнародного поділу праці (МПП).
6. Форми та фактори МПП.
7. Сучасна міжнародна спеціалізація країн.
8. Світова економіка, її ресурси та потенціал розвитку.
9. Структуризація сучасної світової економіки.
10. Міжнародна економічна діяльність, її суб'єкти та форми.
11. Середовище міжнародної економічної діяльності, його особливості і структуризація.
12. Політико-правове середовище.
13. Економічне середовище розвитку міжнародної економічної діяльності.
14. Соціально-культурне середовище розвитку міжнародної економічної діяльності.
15. Складові сучасної інфраструктури міжнародних економічних відносин та їх загальна характеристика.
16. Міжнародні економічні відносини їх принципи та рівні розвитку.
17. Інтернаціоналізація як об'єктивний процес економічного розвитку.

18. Рівень інтернаціоналізації економіки України.
19. Сутність і показники міжнародної торгівлі.
20. Еволюція теорії міжнародної торгівлі.
21. Види міжнародної торгівлі.
22. Торгівля товарами й послугами.
23. Традиційна торгівля, торгівля у межах кооперації, зустрічна торгівля.
24. Методи міжнародної торгівлі.
25. Торгівля безпосередня та через посередників.
26. Біржова торгівля, міжнародні аукціони й тендери.
27. Ціноутворення у міжнародній торгівлі.
28. Тарифне і нетарифне регулювання міжнародних торгово-економічних відносин.
29. Протекціонізм і його сучасні форми.
30. Світова організація торгівлі (СОТ).
31. Світовий ринок товарів та послуг і розвиток його структури.
32. Україна на світовому ринку товарів і послуг.
33. Сучасна міжнародна торговельна політика України.
34. Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу.
35. Мотивація міжнародної інвестиційної діяльності.
36. Теорії прямих зарубіжних інвестицій та транснаціональних корпорацій.
37. Міжнародні спільні підприємства.
38. Стратегічні альянси.
39. Злиття та поглинання у міжнародному бізнесі.
40. Теорія міжнародних портфельних інвестицій.
41. Міжнародний інвестиційний ринок, його структура і особливості розвитку.
42. Форми і методи регулювання міжнародного інвестування на національному і міжнародному рівнях.
43. Міжнародна інвестиційна діяльність України.
44. Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці.
45. Різновиди міжнародних кредитів.
46. Кредитна політика міжнародних фінансових організацій.
47. Міжнародна офіційна допомога розвитку.
48. Міжнародний кредитний ринок.
49. Міжнародне кредитування української економіки.
50. Сутність і причини міжнародної трудової міграції.
51. Характеристика видів міжнародної міграції робочої сили.
52. Позитивні і негативні наслідки трудової міграції для країни-імпортера.

53. Позитивні і негативні наслідки трудової міграції для країни-експортера.

54. Світові центри експорту та імпорту робочої сили.

55. «Відплив розуму» у міжнародних міграційних процесах.

56. Регулювання трудової міграції на національному, міжнародному і наднаціональному рівнях.

57. Міжнародна організація праці, її завдання і напрямки діяльності.

58. Світовий ринок праці, його структура і сучасні особливості розвитку.

59. Соціальні аспекти міжнародної міграції робочої сили.

60. Україна в процесах міжнародної трудової міграції.

61. Національна та міжнародна (світова) валютні системи і їх основні елементи.

62. Характеристика етапів розвитку світової валютної системи.

63. Бреттон-Вудська валютна система.

64. Ямайська валютна система.

65. Регіональні валютні системи.

66. Валютний ринок, його функції та структура.

67. Валютні операції та їх основні види.

68. Ринки золота та сучасні особливості їх функціонування.

69. Міжнародні валютно-кредитні організації.

70. Створення МВФ і його сучасна роль.

71. Становлення національної валютної системи України.

72. Валютний ринок України і особливості його функціонування.

73. Міжнародні розрахунки і фактори, що впливають на їх розвиток.

74. Характеристика типів і видів міжнародних розрахунків.

75. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна оцінка.

76. Платіжний баланс, його структура і показники.

77. Особливості міжнародних розрахунків України.

78. Стан і особливості формування платіжного балансу України.

79. Показники зовнішньої заборгованості країн.

80. Платоспроможність боржників та її оцінка у міжнародній економіці.

81. Проблема зовнішньої заборгованості України і шляхи її розв'язання.

82. Сучасна світова фінансова криза, її причини і наслідки для різних країн.

83. Сутність і фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.

84. Рівні, форми і типи міжнародної економічної інтеграції.

85. Шляхи формування і фактори ефективності міжнародних інтеграційних угруповань.

86. Європейський Союз, його склад, напрямки і перспективи розвитку.

87. Цілі і особливості Чорноморського економічного співробітництва.
88. Особливості інтеграції центральноєвропейських країн.
89. Особливості і проблеми інтеграції в межах СНД.
90. Етапи і особливості розвитку інтеграційних процесів у Північній Америці.
91. Економічна інтеграція країн Латинської Америки.
92. Азія у світових інтеграційних процесах.
93. Особливості інтеграції країн Африки.
94. Передумови і особливості інтеграції України у сучасну світогосподарську систему.
95. Інтеграційні і дезінтеграційні процеси в сучасному світі.
96. Передумови та прояви глобалізації.
97. Сучасні концепції і теорії глобалістики.
98. Економічний глобалізм і його сучасні виміри.
99. Регулятивні механізми глобальної економіки.
100. Глобальна перспектива розвитку України.

9. Методи навчання

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право на вільний вибір методів та засобів навчання в межах затверджених навчальних планів.

Основними методами навчання, що застосовуються при вивченні дисципліни «Економіка підприємства», є:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
 - наочні методи – ілюстрація, демонстрація;
 - практичні методи – розв’язування задач, вирішення тестів, реферати, навчальна праця;
 - індуктивний метод;
 - дедуктивний метод;
 - творчі, проблемно-пошукові методи;
 - навчальна робота під керівництвом викладача;
 - самостійна робота студентів поза контролем викладача.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу (використання пізнавальних ігор, цікавих пригод, гумористичних уривків, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів);

- пізнавальні ігри як метод набувають великого значення для стимулювання та формування інтересу до знань (ігри-подорожі, вікторини тощо);

- навчальні дискусії;
- аналіз ситуацій (кейсів);
- роз'яснення мети навчального предмета ;
- заохочення та покарання в навчанні.

3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, що базуються на таких вимогах:

- систематичність обліку та контролю;
- диференційованість (за окремим предметом) та індивідуальність (за стилем і формами контролю);
- об'єктивність оцінювання;
- урізноманітнення видів і форм контролю в діяльності викладача.

Інтегровані (універсальні) методи – це поєднання трьох-п'яти методів у єдине ціле під час організації навчання. Ці методи доцільно використовувати під час викладання інтегрованих навчальних курсів.

10. Методи контролю

У зв'язку з різноманіттям різних форм контролю їхнє цільове призначення може мати той чи інший ступінь відмінності:

- визначення рівня засвоєння матеріалу по конкретній темі навчальної дисципліни на основі індивідуальної бесіди викладача з кожним студентом окремо;
- визначення ступеня засвоєння матеріалу групою або потоком студентів по одному чи декільком розділам курсу, розглянутим протягом фіксованого періоду часу, рівного, наприклад, третини семестру (модульний контроль);
- визначення якості засвоєння матеріалу дисципліни в цілому (підсумковий контроль);
- виявлення готовності студентів до вивчення нових дисциплін (контроль залишкових знань).

Задачами контролю є:

- організація зворотного зв'язку між викладачем і студентом у процесі навчання і підведення підсумків цих зустрічей;
- виявлення дієвості використовуваних у навчальному процесі прийомів і методів навчання;

- забезпечення ритмічної й ефективної самостійної роботи студентів.

Результати контролю використовуються для:

- удосконалювання (корекції) методів і прийомів навчання;
- внесення змін у робочі плани і програми навчального процесу, тобто в зміст і організацію навчального процесу в цілому;
- надання допомоги відстаючим студентам шляхом проведення додаткових індивідуальних, групових і потокових консультацій.

Поточний контроль навчальної роботи в міжсесійний період здійснюється в ході аудиторних і практичних занять. Так на кожному занятті викладач контролює:

- розуміння студентом розрахункових співвідношень і методів;
- уміння вирішувати типові задачі по темі ;
- готовність студента до виконання нової певної роботи заданих в схемах, таблицях, попередніх розрахунків і т.п., розуміння цілей і задач нової роботи і використовуваної в ній методики вимірів;
- хід і виконання роботи, а також правильність отриманих при вимірі результатів.

При проведенні практичних занять контроль зводиться до оцінки уміння вирішувати типові задачі, а також до виявлення розуміння базових положень теорії.

Метод усного опитування. Є найпоширенішим і найбільш ефективним. Його використовують при вивченні майже всіх предметів. Полягає у з'ясуванні рівня знань учня завдяки прямому контакту з ним під час перевіркової бесіди. Усне опитування передбачає постановку вчителем питань (завдань), підготовку учнів до відповіді та демонстрування своїх знань, корекцію і самоконтроль викладених знань у процесі відповіді, аналіз та оцінювання її.

Тестові методи перевірки знань (модульний контроль) проводиться через шість тижнів семестру. До цього часу вже начитаний визначений лекційний матеріал, виконані по ряду тем відповідні практичні роботи, розглянуті типові задачі і т.д. Отже, можна говорити про те, що студентам видана визначена інформація для формування системи поглядів і пізнання. Звідси ціль (модульного) контролю дати відповідь на питання про існування у свідомості студентів такої системи в дійсності. **Тестові завдання** використовують для оцінювання рівня розвитку логічного мислення студентів, оволодіння ними розумовими операціями, науковими принципами, основними законами та дають змогу оцінити рівень засвоєння окремих тем, понять, явищ, процесів, способів дій у межах конкретного навчального предмета

Контроль залишкових знань (ККР) проводиться за вказівкою адміністрації ВУЗу чи за вимогою комісії Міністерства освіти і науки України. Його ціль –

виявити, як високий збережений рівень знань студентів, що вивчили дану дисципліну і приступили до вивчення суміжних з нею областей.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру у формі іспиту. Іспити, як і інші види перевірки успішності, підвищують відповідальність викладача і кожного студента за свою роботу, сприяють систематизації вивченого, вихованню в студентів вимогливості до себе тощо. Влаштовують їх в урочистій, діловій і спокійній атмосфері, перевіряючи знання учнів вимогливо, але тактовно і доброзичливо, виставляючи оцінки відповідно до єдиних критеріїв і норм. Іспити з даної дисципліни проводяться в усній формі.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною системою	Оцінка за системою в УДПУ
A	<p>ВІДМІННО</p> <p>Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію (наукова література, газетно-журнальні публікації, Інтернет, мультимедійні програми тощо), виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдаровання і нахили.</p>	5 (відмінно)	90-100
B	<p>ДУЖЕ ДОБРЕ</p> <p>Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує творчі завдання.</p>	4 (добре)	82-89

С	<p style="text-align: center;">ДОБРЕ</p> <p>Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обгрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.</p>		75-81
D	<p style="text-align: center;">ЗАДОВІЛЬНО</p> <p>Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію.</p>		69-74
E	<p style="text-align: center;">ДОСТАТНЬО</p> <p>Студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.</p>	3 (задовільно)	60-68
FX	<p style="text-align: center;">НЕЗАДОВІЛЬНО</p> <p>Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними.</p>	2	35-59
F	<p style="text-align: center;">НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс.</p> <p>Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.</p>	(незадовільно)	1-34

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий контроль	Сума
Модуль 1,2											Модуль 3 ІНДЗ			15	100
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Базова

1. Ткаліч Т.І. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручн. Миколаїв : Румянцева Г. В., 2018. 474 с.
2. Міжнародна економіка: підручн. / За ред.. Ю.Г. Козака. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 1117 с.
3. Солонінко К.С. Міжнародна економіка: посібн. Київ: Кондор, 2008. 380 с.
4. Румянцев А.П. Міжнародна економіка: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 295 с.
5. Кухарська Н.О. Міжнародна економіка: посібн. Харків: Одісей, 2007. 454 с.
6. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: посібн. Київ: Знання, 2006. 407 с.
7. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: практикум. / Кол. авт.: В. В. Козик, Л. А. Панкова, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак. Київ: Вікар, 2006. 589 с.

Додаткова

1. Булатова А.С. Міжнародна економіка. Вид. 2-е, перероб. и доп. М.: Економність, 2009. 864 с.
2. Бураковський І., Куценко К., Кобилянська А. та ін. Оцінка витрат та вигод від укладання угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. – Київ: К.И.С., 2010. 96 с.
3. Гоголива Т.Н., Ключищева В.Г., Хаустов Ю.И. Международная экономика М.: КноРус, 2011. 304 с
4. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: навч. посібник. Київ: МАУП. 2002, 216 с.
5. Діденко Н.І. Світова економіка: методи аналізу економічних процесів. навч. посіб. М: Вища школа, 2009. 782 с.
6. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Міжнародна економіка: навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. та доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 672 с
7. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини. навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 406 с.
8. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2000.
9. Кудров В.М. Міжнародна економіка. посіб. М: Юстицінформ, 2010. 512 с.

10. Міжнародна економіка: підруч. / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін.; За ред. А.П. Румянцева. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 479 с.
11. Міжнародна економіка: підруч. / За ред. В.М. Тарасевича. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 224 с.
12. Міжнародна економіка: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. М 58 / А. М. Поручник, Я. М. Столярчук, О. Д. Павловська та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. Київ: КНЕУ, 2005. 156 с.
13. Міжнародні валютно-кредитні відносини: підруч. / А.С. Філіпенко, В.І. Мазуренко та ін.; за ред. А.С. Філіпенка. Київ: Либідь, 1997. 208 с.
14. Ломакін В.К. Світова економіка 3-є вид., стереотип. М.: 2009. 672 с.
15. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2009. 296с.
16. Філіпова І.А. Міжнародна економіка і міжнародний бізнес: навч. посіб. УЛГТУ, 2009. 168 с.
17. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія: підруч. Київ: Либідь, 2006. 392с.
18. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика. Львів: Каменяр, 2003. 719 с.
19. Юхименко П.І., Леоненко П.М. Історія економічних учень: навч. посіб. – 3-є вид., випр. Київ: Знання-Прес, 2010. 514с.